

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Megkezdődött a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülészaka

Moszkva: Ma a Kremlben megkezdődött a Szovjetunió Legfelső Tanácsa ülészaka. A szövetségi tanács ülése 17 órakor kezdődött. Az ülészakot Alexandr Pallagin, az Ukrajn Tudományos Akadémia elnöke, a legidősebb képviselők egyike nyitotta meg. A szövetségi tanács elnökévé Mihail Jasznov képviselőt választották meg.

Pénteken kezdődnek a Dolgozó Ifjúság Szövetsége kongresszusi tanácskozásai

A Magyar Ifjúsági Népi Szövetsége ifjúsági kongresszust hívott össze a Dolgozó Ifjúság Szövetsége megalakítására. A kongresszus ünnepélyes megnyitóját június 16-án, péntek este fél hatkor lesz az Operaházban. A kongresszus kétnapos (jún. 17-18.) tanácskozásainak székhelye a MEMOSZ székház. A kongresszus napirendje:

1. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége megalakítása és feladatainak a békéért és szocializmusért vívott harcban. Előadó: Szücs Lajos, a MINSZ elnöke.
2. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége központi vezetőségének megválasztása. A kongresszus június 18-án, vasárnap este fél hatkor a Kossuth-teremen megtartandó ifjúsági nagygyűléssel záródik.

Csütörtökön nyílik meg az ifjúsági képzőművészeti kiállítás

A DISZ alakuló kongresszus ünnepélyes rendezett képzőművészeti ifjúsági kiállításra az egész országban nagy ütemben készülnek a képzőművészetekkel foglalkozó szabadiskolások és főiskolások. A június 15-én megnyíló ifjúsági kiállításon képek, rajzok, szobrok mutatják majd be az ifjúság boldog, örömteli életét, országépítő munkáját. A fiatal honvédművészek munkái mind fiatalágunk harcossá válását tükrözik a béke mellett, bizonyítják, hogy néphadseregünk a szovjet hadsereg

példája nyomán valóban népiünk békéjének védelmezője. Az üzemi dolgozók az életből merítik témájukat, a gyárimgyűléseket, szövetkezeti tagokat, tanulókat, vagy sportolókat ábrázoló képek mind alkotók munkáját vagy szórakozását fejezik ki. A képek, szobrok és tanulmányok alkotói valamennyien átérzik Zsdánov szavait: „A kultúra munkásságának kötelessége segíteni a népet, államot, a pártot, az ifjúság nevelésében, hogy merész, bátor, erejében bízott, semmiféle nehézségektől nem féltő ifjúságot nevelhessünk.

A Schuman-terv Hitler terveinek amerikai változata

A francia külügyminisztérium szóvivője hivatalosan bejelentette, hogy a nyugateurópai csúcsbizottság létrehozására irányuló nemzetközi tárgyalásokkal június 20-án kezdik meg Párisban. A tárgyalásokon Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia, Luxemburg és Nyugatnémetország képviselői vesznek részt.

az olasz szakszervezeti szövetség főtájkára kijelentette, hogy a Schuman-terv nem egyéb, mint Hitler terveinek amerikai változata és ha az olasz kormány csatlakozott is az amerikai imperialisták támadó politikájához, a nép nem adta hozzájárulását és minden erejével harcolni fog a háborús uszító klikk kárteljei ellen.

Az angol sajtóban megjelent közlemények szerint a Schuman-tervet illető francia-angol tárgyalások „gazdasági oldalról felekez a haladást”. A Sunday Empire News szerint Németország általános támogatást indított Anglia szén- és acélexport piaca ellen. A német nagyiparosok más területeken is versenyezni szándékoznak Angliával. A Marshall-tervből eredő márka milliárdokat a kohászati üzemek modernizálására fordítják.

Az amerikai monopolisták gyarmatosító terveit világosan leleplezi az a hír, mely szerint az amerikaiak a nyugateurópai nehézipari tröszt után most a villamosági iparokra és a mezőgazdaságra vonatkozóan is hasonló tervvel állnak elő. — Waldeck-Rochet, a francia Kommunista Párt politikai bizottságának tagja rámutat arra, hogy az amerikai tervek Franciaországot olyan mezőgazdasági állammá formálnák át, amely ipari síkon függvénye lenne a Ruhr-medence nehéziparának.

A Schuman-terv ellen olasz oldalról is súlyos kifogásokat emelnek. Giuseppe di Vittorio,

A Vatikán teljes odaadást tanúsít az imperialisták politikája iránt

A Pravda leleplezi a Vatikán és az amerikai monopolisták szoros kapcsolatait

Moszkva: Terentyev, a Pravda szemleírója a Vatikán armánykodásaival foglalkozik s ezeket írja:

A béke ellenségei igyekeznek megakadályozni az aláírást gyűjtését az atomfegyver eltiltásáról szóló felhívásra. Ezen a területen különösen élnék tevékenységet fejt ki a Vatikán és az egyes országokban működő ügynökségei.

A Vatikán minden rendelkezésre álló eszközt felhasznál a béke nagy mozgalmához esztelenül közölközők megfélemlítésére.

Olaszországban Ambrozini, a képviselőház külpolitikai bizottságának elnöke, a Vatikán nyomására lemondott az „atomveszély ellen küzdő római gyűlés” bizottságának tiszteletbeli tagjáról. A Vatikán ausztriai ügynökeit, de mindenekelőtt az osztrák kormány vad hajszát indított a béke hívei ellen. Fiegel osztrák kancellár mindenkit tulszárnyalt, amikor „arulásnak” minősítette a békevédelmi határozat aláírását.

Ez a felforgató tevékenység egybeesik néhány más országgal a katolikus egyházi vezetőség hasonló tevékenységével. Május 26-án Gosselin versaillesi katolikus püspök és Rault, a vozségmegeyi Saint Die város püspöke felszólította a katolikusokat, hogy ne írják alá a stockholmi felhívást. Ugyanezen a napon, Versailles belga város katolikus papja szétverte a stockholmi felhívást ismertető füzetet.

A háborús gyújtogatók bűntársainak kihívó cselekményeit elítéli minden becsületes katolikus. Magyarországon és Lengyelországban a néptömegek között hatalmas felháborodást keltett a katolikus felsőpapság néhány képviselőjének magatartása, akik megtagadták a felhívás aláírását. Lengyelországban Sapicha bíboros és krakkói érsek áll a békevédelmi mozgalom ellen irányuló harc élén. A katolikus egyház felső vezetőse

tőse és az amerikai monopolisták között nemcsak eszméletlen közölgés, hanem szoros gazdasági kapcsolatok is vannak. A Vatikán összes bevételének mintegy 80 százaléka az Egyesült Államokból és Kanadából ered. A Vatikán teljes odaadást ta-

tanúsít az amerikai uralkodó körök agresszív politikája iránt. Tömöríteni kell a béke harcossá sorait, még nagyobb öberségre és kitartásra van szükség a háborús gyújtogatók és cinkostársaik armánykodásának leleplezésében.

„A feketetalárosok félnék a békétől”

Moszkva: „Fekete taláros képviselők” cím alatt a Trud című közölgés a Pax Romana békeellenes állásfoglalásáról.

„A béke eszméjéhez való ragaszkodásunk oly nagy — jelenítik ki a katolikus egyház vezetői — hogy nem engedhetjük meg az azzal való visszaélést.”

A jezsuita farizeuskodás valóban határtalan. A fekete taláros képviselők úgy félnék a békétől, mint ördög a tömjéntől. A haladó közvélemény még emlékszik arra, hogy milyen hűséget tanúsított a Vatikán a háborúban a fasizmus

iránt. XII. Pius azok között volt, akik megszentelték és megáldották Mussolini és Hitler rablóhadjáratait. A jelenlegi pápa rajongó tisztelője az amerikai imperializmusnak és az amerikai imperializmus kannibál, embergyűlölő terveinek.

Lehet-e csodálkozni azon, hogy a Pax Romana katolikus főkolompasi világággal kikelnek magukból, amikor arra szólítják fel őket, hogy írják alá a stockholmi békefelhívást — veji fel a kérdést a Trud.

A csehszlovák Katolikus Akció a béke oldalán áll

Prága: Június 9-én és 10-én folyt le Prágában a csehszlovákiai katolikus akció országos kongresszusa.

A kongresszuson elhangzott valamennyi felszólalás arról tanuszkodott, hogy a csehszlovákiai katolikus akció a népi demokrácia oldalán áll és az imperialisták ellen folytatott békeküzdelemre, hazaáruló, népellenes főpappal szemben ellenállásra gondolatát.

serkenteli a katolikus híveket. A kongresszuson elfogadott határozat hangsúlyozza, hogy a katolikus akció a jövőben is résztvevőre hivatott ösztönözni a katolikusokat a tevékeny békeharcban. Leleplezi az imperialisták és székértelők embertelenségeit és aljas céljait s a vidéki lakosság körében népszerűsíti majd a falu szocialista átépítésének gondolatát.

Készenléti rendőrség Bajorországban

München: Dr. Ehard, bajor miniszterelnök Münchenben sajtóközvetelő előtt javasolta, hogy egyes tartományokban külön haderőt állítsanak fel úgynevezett „készenléti rendőrség” formájában. Ehard szerint a készenléti „erőket” különösen utcai harcokra kell kiké-

pezni. A bajor miniszterelnök jelezte, hogy ebben az ügyben már érintkezésbe lépett Mc-Cloy főbiztos.

BRIT, NORVEG ES SVÉD HADHAIJOK GÖTEBORGBAN

Stockholm: A svéd fegyveres erők parancsnoksága szoros együttműködést létesített az atlanti egyezményt aláíró országokkal. A svéd vadászrepülő flotta most főként amerikai és angol gépekből áll.

Az angol hadihajók az utóbbi időben egyre sűrűbben látogatnak el a svéd kikötőkbe.

A „Ny Dag” megállapítja, hogy Göteborg az angol, svéd és norvég hadihajók találkozóhelyévé lett, a Superbe-cirkáló pedig angol, norvég, svéd megbeszélések színhelye,

Mi a Walter-terv?

Moszkva: A reakciós nyugat-német sajtóban az utóbbi időben az úgynevezett „Walter-terv”-ről kezdenek írni. E terv alapján a munkaképes németek millióit akarják kitelepíteni Nyugat-Németországból a gyarmati országokba.

A nemzetközi rabszolgakereskedők Németországból potom áron akarnak munkaerőket kapni, hogy azt saját országuk munkái életszinvonáinak még fokozottabb esőkentésére használhassák fel. A német parasztpárt vezetősége

tiltkozó határozatot hozott, amelyben a kitelepítési tervet barbár s embertelen intézkedésnek bélyegzik. A parasztpárt megállapítja, hogy nem az állítólagos többszínűség kell kitelepíteni, hanem a földreformot kell megvalósítani.

Az amerikai rabszolgakereskedők új bűncselekményt készítenek elő. Tettük célja, hogy a német dolgozók millióit sztrájktrórák és lövésoltott rabszolgákká tegyék.

A világ minden táján elszánt küzdelem folyik a békéért

London: A Barnes birminghami püspök követeli, hogy az angolszász országok csökkentsék fegyvergyártásukat. Az ellen is tiltakozik, Okburyban mondott beszédében, hogy ipari vezérek szövetkezzenek nagyrafordított politikuskokkal, mert ilyen szövetkezésekből csak zsarnokság és háború származik.

Róma: Az Unita jelenése szerint az olasz liberális párt az eddiginél élesebb magatartás, határozott el a kereszténydemokratai kormányval szemben. Ezek szerint a népi tömegek mellé már jelentős párti, parlamenti csoportok csatlakoznak a béke védelmére. A lap szerint a kisemberek egyre világosabban látják, hogy a kommunizmuskal meg lehet egyezni és ezek sokkal becsültebben tekintenek a békére, mint ellenfeleik.

New York: Az amerikai Kommunista Párt kiáltványban követeli az amerikai békemozgalom fokozását megállapítja azt is, hogy az amerikai mozgalom még nem jutott el arra a színvonalra, amelyet a válság megkövetel. Hengsúlyozza a Kommunista Párt, hogy különös figyelmet kell fordítani a nagyvárosok

néger negyedekre és a déli államokra. A nőke, és ifjúságot is be kell vonni a békéért vívott harcba. Az amerikai dolgozók békét akarnak és diadalt értek a béke — fejeződik be a felhívás.

Sydney: A béke híveinek Sydneyben megnyitott értekezletén 191 új délwalesi szervezetnek képviselőit több mint 400 küldött vet részt. Dickey preszbiteriátus tekinthető a békevédelmi tanács elnökeinek megnyitóját után a konferencia határozatot hozott, melyben felhív minden békére öreket, hogy minél több aláírást gyűjtsön. Egy másik határozat követeli, hogy az ausztrálai kormány ismerje el a Kínai Népközársaságot.

Bukarest: A román demokráikus nőszövetség fokozza a béke érdekében végzett agitációját. Több mint 17.400 nő tagján van a b. kevédelmi bizottságnak és 37 ezer nő jár házról-házra, hogy megmagyarázza az aláírás fontosságát és a kongresszus jelentőségét.

Varsó: Az üzemek dolgozói munkafelajánlásokkal vesznek részt a békemozgalomban. A poznanai vajdaságban a felajánlások értéke több mint 200 millió zloty.

„Aki megtagadja a békeiv aláírását, az se nem pap, se nem ember”

Bécs: Az osztrák békekongresszus alkalmából a bécsi Városház-terem szombaton hatalmas békeünnepet, majd nagygyűlést tartottak, amelyen a békevédelmi kongresszus kétféle küldöttje is megjelent. A gyűlés résztvevői viharos ünnepléssel fogadták Udovkin világhírű szovjet filmrendezőt, aki a szovjet békebizottság és a szovjet nép üdvözlését tolmácsolta az osztrák dolgozó nép felé. Gioletti képviselő, az olasz békeharcosok küldöttje és Plojhar atya, miniszter a csehszlovák katolikus néppárt elnöke szintén felszólahtak az ülésen.

Különösen nagy taps kísérette Plojhar atya szavait, amikor kijelentette: ha van a világban olyan képviselője az egyháznak, legyen az püspök, vagy pap, aki megtagadja aláírását a békéről, az számomra sem nem pap, sem nem ember.

A vasárnapi ülésen Bruno Frey, az Abend főszerkesztője az osztrák sajtó háborús uszításával foglalkozott és rámutatott arra, hogy az osztrák sajtóban ismét volt SS uszításoknak adnak alkalmat a közvélemény irányítására. Ha a sajtószabadságról beszélünk, mondotta, meg kell mondani: nincs szabadság sem a háborús uszítás, sem a gyújtogatás számára.

A vasárnapi délelőtti ülés kiemelkedő eseménye az ifjúsági és a sportolók négy stafétájának megkezdése volt. A staféták békeüzeneteket hoztak sok gyűlésről, amelyeken utközben résztvettek.

A kongresszuson felszólaht a többek között Darvas József magyar közoktatásügyi miniszter is. Percekig tartó viharos tapsal fogadták Anatol Szofronov szovjet író felszólalását.

A kongresszus javaslatot terjesztett a Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottsága elé, hogy az év egyik napját a világ minden iskolájában békevilágnapként ünnepeljék.

A kongresszus kiáltványban szólította fel az osztrák népet a békéért vívott harcra.

Európa városait az atom-bomba — minden agresszív fegyver legembertelenebbike fenyegeti. Valamennyi osztrákhöz

2 oldal

Debrecen, 1950 június 13.

fordulunk: Ne engedjük meg, hogy az atomhalál reánk törjön — mondja többek között a felhívás. Követeljük az atombomba eltiltását Felszólítjuk az ország valamennyi békeharcosát, hogy folytassák az aláírásgyűjtést. A békeről nem elegendő almodozni, harcolni kell érte. Ezt a tanulságot emberek százmilliói vették le a mult szomorú eseményeiből. Soha még a világtörténelemben nem volt ilyen béke-

A béke erői növekednek a föld minden országában

Moszkva: Soha még mozgalom nem vált annyira ömögjeléssé és nem volt olyan népszerű Franciaországban, mint a béke híveinek mozgalma. Ennek a mozgalomnak fő mozgató és szervező ereje a munkásosztály, a béke és demokrácia legkövetkezőbb harcosa — írja Kozlovskij, a Szovjet TI munkatársa. Franciaországban jól ismerik a moderna washingtoni kanibálok szavait akik ezt mondják: „Még-öjűk a gyermekeket a bölcsőben, a férfiakat munkájuknál és az imádkozó „öregasszonyokat”. Az örvöngő reakció féktelen terrorja példát mutatnak, miként kell ön-eláldozóban és elszántan harcolni az ország militarizálása ellen.

A cikkíró ezután emlékeztet Raymonde Dien esetére, aki Toursban egy fegyverrel szállító szerelvény elé vetette magát. Emlékeztet a francia dokkmunkások békeharcaira és hangsúlyozza, hogy a hadianyagtermelés ellen is egyre szélesebb körben bontakozik ki a tiltakozó mozgalom.

— Franciaországban — írja a továbbibakban Kozlovskij — a harcosok megtorló intézkedései nem tartják vissza a dolgozókat a békeiv aláírásától.

Varsó: A volt poljikai foglyok nemzetközi szövetségének itkarsága felhívást bocsátott ki, amelyben felszólította a volt poljikai foglyokat és az ellenállási mozgalom tagjait, fokozzák tevékenységüket a békeiv aláírása érdekében.

London: Az Angol-Szovjet Barátság Hónapja keretében az északnyugati londoni Hendouban munkásértekezlet volt, amelyet Wainwright és Devanny, akik nemrég járak a Szovjetunióban, kijelentették, hogy a szovjet nép törhetetlen híve a békének

mozgalom. Osztrák népünk a többi néppel egy sorban szállsokra a békéért.

A kongresszus határozatlan tiltakozott az osztrák szerződés megkötésének elhúzása és az idegen megszállás miatt. A határozat teljes szabadságot és függetlenséget követel Ausztria számára.

Az osztrák parlamenthez a következő felhívást intézték: „A béke osztrák híveinek első kongresszusa felszólítja az osztrák parlamentet, hozzon törvényt a háborús uszítók ellen és tiltsa meg a háborút propagáló cikkek közlését.

A kongresszus befejezésének fénypontja Lafittének a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága főtitkárnak felszólalása volt, aki az Állandó Bizottság és annak elnöke, Joliot Curie professzor üdvözlését tolmácsolta.

„Az atomfegyver eltiltására irányuló követelést — melyet a Béke Hívei Világkongresszusa nemzetközi hadjáratának központjába állította — mondotta — meg tudja teremteni az emberek messzemenő egységét, éppen ezért a követelés mozdítja elő ma a leghatásosabban a béke védelmét.”

Az osztrák néphez intézett kiáltvány elfogadása után egyhangúlag megválasztották az osztrák békevédelmi bizottságot, amelynek tagjai a szakszervezetek és tömegszervezetek képviselői kívül a kulturális és állami élet ismert személyiségei közül kerültek ki.

A békekongresszuson és a szombati tömeggyűlésen az osztrák békemozgalom feltartóztatlan erősödése jutott kifejezésre.

Az értekezletről táviratot küldtek a moszkvai szakszervezeti tanácsnak, amely többek között hangsúlyozza: „A népek közti barátság ma a legfontosabb a világban. Éljen Anglia és a Szovjetunió munkásainak barátsága. Éljen a béke!”

Dr Barnes birminghami püspök az atomfegyverek beültágaról beszélt. Az emberek számlálatlan milliói borzalommal gondolnak az atomháború lehetőségére — mondotta. — Angliának és minden országnak olyan kormányra van szüksége, mely el van szánva a béke fenntartására.

New York: Az Egyesült Államok mezőgazdasági szövetségének Denverben megtartott országos értekezlete táviratot intézett Trumanhoz. A távirat a földművesek nevében hangoztatja, hogy az USA mezőgazdasági dolgozói nem áldozzák fel jövőjüket az atombomba, vagy bármely más bomba kedvéért, s nem járódnak bele abba a gondolatba, hogy a háború elkerülhetetlen.

— A Debreceni Ügyvédi Kamara közhírré teszi, hogy az ügyvédek névjegyzékéből törölte dr. Nyíri László ügyvédet államvétségű aieinökké történt kinevezése folytán, önkéntes lemondás címén, irodagondnoka dr. Szelényi Dezső ügyvéd, törölte dr. Aczél Jenő ügyvédet a Budapesti Ügyvédi Kamara történt átjegyzése folytán, Budapestre való távozásával. Irodagondnoka dr. Pogány Béla ügyvéd, törölte az ügyvédek névjegyzékéből dr. Soós Mihály debreceni ügyvédet végleges munkaképtelenség címén saját kérelmére felfüggesztette egyévi időtartamra, 1951 április 15-ig dr. Oláh Tibor debreceni ügyvédet.

A belügyminiszter feloszlatta a szabadkőműves páholyokat

A belügyminiszterium közli: A belügyminiszter feloszlatta a szabadkőműves páholyokat, amelyek főként az utolsó időben

a Népköztársaság ellenségeinek, a tőkés elemeknek s a nyugati imperialisták híveinek gyűlékező helyévé vált.

Elindult állomáshelyére az izraeli magyar ügyvivő

A Magyar Népköztársaság kormányja Tel Avivban követségi állított fel, amelynek vezetésével ügyvivői minőségben Rohányi

István követségi tanácsost bízta meg. Rohányi ügyvivő és a követség személyzete elindultak állomáshelyükre.

Kodály Zoltán

A DEBRECENI SZÉKELYFONÓRÓL

— Ilyen fiatal és máris újságíró? — így kezdődött a beszélgetésünk Kodály Zoltánnal — az idős messzerről aki a Székelyfőnö debreceni bemutatójára személyesen látogatót el.

— Ez a jó — mogolygott. — Tehát halljuk! Mit szeretnének kérdezni?

— Valami a mai forróhangulatú premierről. Milyenek voltak az impressziói?

— Nagyon meghajott a debreceni lelkes ünneplése. 20 éve mióta a Székelyfőnököt először bemutatták, nem akartam még közönségre, mely ennyire megértette volna a mű mondanivalóját, és igazi tartalmát. A nép hangja szól a Székelyfőnökből, a népek is kell megértenie. Hogy ezt elérjük, itt van bizonyosság a sokszer debreceni dolgozó.

— Hogy tetszett maga az előadás?

— A kórust kifogástalannak tartom és jobbnak közvetlenebbnek, egyszerűségében művésziabbnak az Operaházinál. Ez viszont érthető. Ez a kórus már komoly műtárral rendelkezik. A zenekarral nem voltam annyira elégedett, de

a mutatkozó hibákat ki lehet korrigálni.

— Örülök hogy itt lehettem Debrecenben a bemutató estén, mely színpadi alakításban, zenében és a közönség hangulataiban egészen megköszönhetem azt a mértéket, amelyet a Székelyfőnö előadása iránt mint szerző elvár.

— Azt azonban nem értem, hogy miért hozták vendégszerzőként, mikor a hallottak után ítéve, Debrecenben is vannak igen tehetséges énekesek. Az eredeti előadás is az volt, hogy valamennyi szereplő debreceni lesz.

— Olyan örömmel fogadom a mai debreceni estét, mint a napokban a Békéstarhoson az énekeskolát látogattam meg. Két és félórán keresztül tanítottam őket és láttam az új magyar szocialista zenekultúra kialakításában milyen fontos szerepe van a fiataloknak. Itt is csak azt mondhatom min nekik: Ugy tanújanak tovább hogy jól tudják betölteni hivatásukat. A lehetőségek megvannak rá, örömmel látom a Magyar Dolgozók Pártja mindenben segíti ezt a munkát.

Viaszerésben kell aratni a búzát

Az eddigi jelek szerint az idén a szokásosnál korábban kerül sor az aratásra, hagyományos Péter-Pál napját megelőzően bele kevéző a kaszát a búzába.

Fokozottan kell ügyelni arra, hogy minden búza a legkedvezőbb időben, viaszérésben kerüljön kaszra alá. Viaszerésben a búzaszem rugalmas, körömmel vágható és a vágásban viasz-szerű. A búzaszem az érés e fokán a legnagyobb utána fokozatosan szárad, a magourka megsárgul.

A búza viaszérése csak 5-6 ca-

pig tart, ezért a legalkalmasabb időben összefogva, közös munkával, a lehető leggyorsabban kell elvégezni a búza aratását.

A rozstól és a sórráptól teljes érés előtt, a takarmányráptól és zabot sárga érésében kell learatni. A gabonát gyenge állapotban aratjuk ki, a szemek aszottá válnak, viszont ha túlerés következik be, sok mag elhullik, kárba vész. A gabonacemüek aratásánál fontos előre gondoskodni a kéveköteleknek való anyagról.

A te,termelés növelése zöldtakarmányozással

A télvégi csökkent tejtermelés ugrásszerűen segít a legeltetés és zöldtakarmányozás, amely egyszerre több és értékes takarmányhoz juttatja a teheneket. Most még az egyébként gyenge minőségű legelők is kiadós és értékes táplálékot adnak, de ezzel a szokottnál bőségesebb területtel gazdaságosan kell bánni.

A jószágot csak a legelő egyes kijelölt részeire szabad engedni, tehát szakaszosan kell legeltetni. A nagyranőtt buja földből sokat letipornak, az össze-vissza csatangoló állatok, ezért csupán akkor szabad tovább engedni azokat egy-egy újabb friss részre, ha az előzőt már alaposan lelegelték. A legelő fűvében és gyenge tavaszi zöld takarmányban sok az értékes vitamin és a fontos sófele. A legeltetés előnye a mozgás és a napsütés is.

Mindez jó hatást gyakorol a tej elválasztására.

Lényegében azonban a zöldtakarmányok etetése ugyanolyan kedvező hatású a tehének szer-

vezetere és tejelésére, mint a legeltetés. Ha valahol legeltetési lehetőség hiányában nem lehet a teheneket kihajtani, akkor legalább az istállóban kell zöldtakarmányt adni.

Elfogtak egy áldontort

A rendőrség elfogta Nagy György debreceni lakost, aki orvosnak adta ki magát, dr. Nagy György néven szerepelt betegket vizsgált és gyógykezelt. A kuruzsló díjazást is elfogadott „orvos” működése után. Legutóbb Bodnár András debreceni lakos kéteves fiúgyermekét kezelte, receptet, orvosi vénylapot is állított ki, de ezt egyik debreceni gyógyszerész sem fogadta el. Nagy György már korábban is kuruzsolt, mint ál-orvos. Őrizetbe vették, átkísérték a debreceni megyei bíróság fogházába.

„Megfogadjuk, hogy ezen a színpadon is folytatjuk a harcot a szocialista kultúráért“

Kodály Székelyfonóival megnyit a nagyerdői színpad

Ünnepi kulturális esemény volt Debrecennek szombaton este: a nagyerdői Lenin-park százados fái alatt első ízben gyultak ki a szpadtéri színpad reflektorai, a közel három ezer néző befogadó, amfiteátrum-szerű nézőtér padsorai zsúfolásig megteltek és a megnyitó ünnepség lelkes hangulatában először léptek művészek a színpadra, először csendültek fel a zenekarból a népi művészet ragyogó alkotásának dallamai...

Zsigó Károly, a város idegenforgalmi hivatalának vezetője köszöntötte a közönséget, amelynek soraiban ott láttuk a Magyar Dolgozók Pártja hajdúbihari és debreceni pártbizottságának több vezetőjét. Külön köszöntötte a színpadavató mű szerzőjét, Kodály Zoltánt, aki erre az alkalomra lejött Debrecenbe. A közönség melegen ünnepelte a legnagyobb élő magyar zeneszerzőt, s megkapó látvány volt, amikor az őz mester fel emelkedett az első sorban elfoglalt helyéről és a nézőtér felé fordulva megköszönte a tapsot. Dühöngött a taps és a mester őz fején megcsillant a reflektor fénye...

Balogh Endre, Debrecen polgármestere lépett ezután a színpadra. Avató beszédében rámutatott arra, hogy a szabadtéri színpad átadása nemcsak ünnepi esemény, de egyben nagy eredmény is. A Magyar Dolgozók Pártja országépítő munkájának eredménye, az MDP kulturpolitikájának eredménye, a marxizmus-leninizmusnak, a Párt forradalmi elméletének eredménye. Kulturális forradalmunkról szólott ezután Balogh Endre, amelynek révén kiharcoltuk, hogy általánosság és szocialistává váljék kultúránk. Debrecen dolgozó népe is a kultúrforradalom útján halad. Azt, hogy megvívhatjuk kultúrforradalmunkat, a Szovjetunió véraldozatának köszönhetjük, a hős Szovjet Hadseregnek, amely fel szabadította hazánkat. (A közönség egy emberként ünnepelte, éljenzte a Szovjetuniót és dicsőséges Hadseregét és a nagy Szálin.) A szabadtéri színpad Debrecen dolgozó népe munkájának eredménye, magának építette a város dolgozója, hiszen ezen a szabadtéri színpadon új alkalmat nyílik, hogy birtokába vegye a kultúrát. Arról beszélt Balogh polgármester, hogy néhány évvel ezelőtt csak az elemi iskola volt a népe, ma már a kultúra minden területe az üvé.

Balogh Endre polgármester köszönetet mondott a színpadot tervező és építő dolgozóknak, majd így fejezte be beszédét:

— Fogadjuk meg, hogy ezen a színpadon folytatni fogjuk a harcot a kultúra általánosság és szocialistává tételéért.

A polgármester nagy tetszéssel fogadott beszéde után az operaházi vendégek orosz és magyar szerzők dalait és áriáit adták elő Szabó Emil zongorakísérettel, majd szünet után került sor a „Székely-fonó“ előadására.

Az előadás után folytatódott az ünnepség. A színpadra vezették Kodály Zoltánt, akit forró szeretettel tapsolt, éljenzett a közönség és a szereplők egyaránt. A Csenki-kórus tagjai, akik az utolsó jelenetre virágcsokrokkal

jöttek a színpadra, virágjait az őz mesterre szórták. Valóságos virágcsoban állt ott az éljenző, tapsoló szereplők között, oldalán Csenki Imrével Kodály

Zoltán. A közönség sokáig a helyén maradt és tapsolt, ünnepelte ezen a gyönyörű estén a magyar népi kultúra nagy mesterét és hű tanítványait. (p)

A műről és előadásáról

Kodály Zoltán Székelyfonója közel két évtizede szerepel operaszínpadainkon. A burzsoázis rendezés szívesen állította hamis irrede-nizmus szolgálatába s a népi őszinte megnyilatkozásából folklorasztrikus érzélsége; erőszakot, Pedig e mű term. szétes hangon szól népről a cépack, fordulatossá az őszinte eleven érzelmekből merít s örök emberi humánus ki-fejezője. Kodály sajátos magyar zenei nyelvet alakított ki e műben. Az énekszámok legtöbbször eredeti szépségükben hozzák a dalomokot, a zenekar magasrendű összhanggá épít, aláhúzza a zenei gondolatot. A fonóban lejátszó eseményesorozat hű jükre a magyar nép gazdag érzelmi világának, hol minden érzésre bőven választhat, a szerző a népi dallamkincséből.

A nehéz mű súlyos feladat elé állította a zenekart és a kórust egyaránt. Csenki Imre azonban feladata magaslatán állott. Az egész műve szemelget tartva, a legapróbb részletekig kidolgozott minden elemet, nem volt vázlat, szerű vagy futólagos — az átvezető részleteknél sem. A mű sokszínű gazdag élete plasztikus formában lépett elénk vezénylése nyomán.

A mű kristályos tömörsége a második előadáson hiánytalanab-bul mutatkozott meg, valahogyan az egész együttes itt feloldódott s minden hangza; értelmének egész súlyával érvényesült, amelybe ki-fürdőn illeszkedtek a Bérés András és Varga Gyula irányít-totta táncok. A kórus, amely már őszintősen ismeri Csenki Imre szövegművet jelenének mélyebb

értelmét is, teljes odaadással emelte ki a dinamikai arányoka-t.

A szólások hanganyagukkal s felkészültségükkel hozzájárultak a sikerhez, de a két debreceni szereplő Cséry Klára és Simon István eleven közvetlenségükkel mintha közelebb állottak volna Kodály elképzeléséhez. A férfi szólóját Király Sándor és Tóth Lajos nem mindig illeszked be a debreceniek matrikái fel fogásába, a kapcsolata a másod-ik előadáson azonban teljessé vált. Palánkai Klára és Mátyás Mária játéka hol lírával, hol drámai telítettséggel volt teljes, aminő a mű lényege megk-láztta. Cséry Klára a Királykötty jelenetben Simon István gazda-legény szerepében különösen jó volt. A rendezés nehéz feladatát Versényi Ida látta el. Meny-hárt József díszletterve nemes, nagyvonalú megoldása szerencsés Kerényi Lajos és Horn Nándor kivitelezésében.

A dolgozók az üzemi munkás-ság a gépállomások dolgozói zsú-folyásig megölték a nézőteret minden alkalommal. Jó volt látni a dolgozók közvetlen kapcsolatát a zenével. Hiszen a zene most már egész kultúránk ügye. Ezért ford-ít a párt olyan fokozott figye-lmet a zenére. A szovjet példák lelkésiték elődoinkat s szerzőin-kei a nagy irányítónk útmutatá-sára. A további előadásoknál to-vábbi lépések: olyan művek elő-adása, melyek mai, közvetlen ele-tünkönk szólnak, kifejezik a há-torbágy utáni nehézségekkel küzdő ember hősi munkáját, a tervek nagyszerűségét.

Két hatalmas aratókombájn érkezett a hortobágyi állami gazdaság részére

Tegnap délután vasúti szerel-vénnyel két leponyvázott gépóriás érkezett a debreceni nagyállomá-sra. A kocsikat még aznap délután továbbírták a hortobágyi állami gazdaságba. A ponyvák alatt a magyar gépgyártás büsz-keségét, a szovjet, mintára elké-szült aratócseplőkombájnok utaz-tak a nagy pusztára, ahol a hullá-mzó búzatengerbe ezek a gépek vágják az első rendet.

A roppan, gépek száz és száz ember munkáját végzik el majd, könnyebbé téve az állami gazda-ságok dolgozóinak munkáját és megjeleregük a fejlődés újabb nagy állomását az életszínvonal újabb emelkedését, jelent.

De nemcsak a gépek érkeztek meg hanem hazajött Mészáros István, az állami gazdaság fő-gépésze is, aki hat hétig volt Me-zőhegyesen a kombájnvezető is-kolán. Meri külön tudomány ez. A nagy szerkezet minden apró csavarját alaposan kell ismernie, hogy munkáját ököletesen és a szocialista versenyszellemnek megfelelően normán felül is telje-sítse. Ő fogja vezényelni az egyik fé-nyesen és vedozatújt kötőcsben pompázó gépet és hamarosan a másíknak a vezetője is megérke-zik. Ünnepe ez a nap a Hortobá-gyon... Mikor megindulnak a lomhakinézésű, mégis fűregjárású gépek, hogy hirdessék a szocia-lizmus erőinek nálunk is egyre hatalmasabban kibontakozó erői-nek diadalát.

A Hortobágy méltóképen felké-szült a kombájnok fogadására. — Munkával elhel, hét van mögöttük és ez az utolsó hét is gazdag volt eredményekben. Már Borsosón, Eteleen megindult a borsó aratás, de a növényápolás eredményeit sem halgathatjuk el.

Mátán Csibi Gábor a traktoros brigád tagja a takarmányrépa-kapálásban 357 százalékoí ért el és naponta 60 forintot keresett. Csobán Erzsébet, burgonyakapá-lásban 230 százalékkal 40 forin-tos keresetét ért el Húse Mária pedig a kukoricakapálásban 33 forintot keresett naponta 190 szá-zalékos átlaggal.

Etelei I. üzemegettségben a nö-vényápolási munkákban nagyor-

el voltak maradva, de az ifjúság versenylendülete itt is megvál-toztatta a verseny állagát. Nagy József a cukorrépakapálásban 259 százalékoí vállalt, a kongresszusi felajánlásban, de helyére 428 szá-zalékoí teljesítet, és napi keresete 70 forint fölé emelkedett. Sipos Sándor ugyanilyen eredményt ért el. Madai Margit a répaszűrésben 307 százalékkal 46 forintot ke-rezett.

Borsosón Gavallér Erzsébet ku-koricakapálásban 280 százalékkal került az ére és napi 51 forintot keresett. Németi István 212, Ju-hász Erzsébet 180 százalékoí ér-ték el. Kősúlyszegen Szatmári Gábor 201, Dobi Irén 161 száza-lékos munka; végeztek a növény-ápolásban. Kónyan Vigh István 156, Prém Szauzsánna 174 Ohaion Csőke Juliánna 389, Torma Er-zsébet 241, Mészáros Gábor 175 százalékkal múlta felül normáját.

Etelei I. ön is szép eredmények szűlettek. Tóth József 450 H. Nagy Sándor 400, Szalonci Imre 400, Brücher Júlia 260, Győrfi Róza 280 százaléka mind a jól végzett szocialista munka

Család és iskola

Ez a füzet ismertetőt ad a szoc-ialista nevelési rendszerből, se-gítségét akar nyújtani a magyar szülőknek, nevelőknek és ifjú-sági vezetőknek nagy és szép munkájukhoz, gyermekük szoc-ialista szemléttel neveléséhez.

A FÜZET AZ MSZT ÉS AZ MNSZ KIADÁSA.

61 OLDAL: ÁRA: 2.— FORINT

Kapható: MNSZ szervezetekben és Szülői Munkaközösségekben.

Megjeleni az „Építünk“

„Építünk“ címen irodalmi antológia jelent meg a Debreceni Ifjú Munkaközössége szerkesztésében és kiadásában. A folyo-irat a fiatal debreceni írók és költők műveit tartalmazza s mintegy keresztmetszetet adja a szocializmus felé haladó kultúr-ának debreceni eredményeinek. A folyóirat negyedévenként jelenik meg és gazdag tartalmával méltó ahhoz a fejlődéshez, melyet a felszabadulás óta a kultúra területén is megtettünk, s hangjával további harcot hirdet az ellenség, irodalom örve alatt jelentkező ideológiai beha-tolások ellen.

Szabó István vezérőrnagy Hajdú-Bihar megyei tanácsának alakulási ünnepségén

Ünnepi keretek között csütör-tökön délelőtt alakul meg Hajdú-Bihar megyei tanácsa. Az ünnep-ségén Szabó István vezérőrnagy, a Függetlenségi Néofront hajdú-

bihari képviselője jelenik meg a kormány képviselőiben és be-szédet is mond. A megyei tanács alakuló ünnepségét a vármegye-háza dísztermében tartják.

„Vigye el ez a staféta megyénk ifjúságának harcos üdvözlét“

Áthaladt Debrecenen a kongresszusi váltó

A keleti országrész kongressz-uszi váltója vasárnap délelőtt indult el Nyíregyházáról a szab-olcsi és szatmári fiatalok zász-lajával. Kora délután Tégiás ha-tárában ért megyénk területére, ahol díszkapun haladt át a váltó. Tégiás Szabó István József MINSZ kiküldött mondott be-szédet a főtéren tartott ünnep-ség során.

Hajdúhadházon úttörők lelkes éljenzése és díszkapu várta a futóváltót. Csibere Sándor MDP párttitkár beszédében rámutatott, azokra a feladatokra, amelyekre a dolgozó ifjúság hivatott. Szab-olatok, népi táncok után négy órákor indult tovább a váltó Debrecen felé. Kerékpárosok hozták a zászlót a város hatá-raig. A köztetemenél mezbe ö-lőzött futók vették át és pont-ban fél hatkor haladt át a stafé-ta a Szabadság-útnán felállított díszkapun, amelyet feliratok, zöld faágak és zászlók fontak be.

A Szabadság-útnán és a Csapó-utcán haladt a váltó a Bika elé. Minden váltóhelynél 10 kivá-lasztott ifjúmunkás, étlanuló, parasztfiatal várta a szabolcsiak vörös selyemzászlóját. Az utolsó váltóhelynél, a Rákóczi-utcánál 25-en álltak. Az utolsó 200 mé-tert 25 futó tette meg a zászló-val. Az útvonalon mindenütt a közönség lelkes tansza közbe-

haladt a váltó, melyben az ifjú-munkásokon kívül sztáhanovis-ták és élsportolók is futottak. Kiss Ernő főiskolai gátfutóbaj-nok és Némethy Gyula, a stock-holmi birkozó világbajnokság harmadik helyezetteje is ott volt sportolónk közül. Az utolsó tá-voan Miskolczy János vagongyári ifjúmunkás sztáhanovista hozta a zászlót, mellette pedig Némethy Gyula élsportoló futott...

A Bika előtt nagyszámú kö-zönség gyűlt egybe. Kivonultak ide a sportegyesületek mezbe öltözött sportolóikkal. Különösen szép volt a MEMOSZ, a Tánésies cipőgyár, a Meteor-csapatok, Elelmzési SZIT felvonulása...

Amikor beérkezett a váltó, ün-nepség kezdődött. Zsiros Lajos, a MINSZ városi titkára mondott beszédet. Szólt az ifjúság egysé-gének nagy jelentőségéről, a bé-keharcról, az imperialisták há-borús előkészületeiről, majd ki-fejtette, hogy a magyar ifjúság szilárdan áll a béke mellett. A kongresszusi váltóval kapcsolat-ban hangoztatta, hogy azért in-dult megyeszékhelyéről váltó, hogy a vidék ifjúságának üd-vözlét is elvigye a nagy kongresszusra. Átadta Miskolczy Já-nos ifjúmunkás sztáhanovistá-nak a Hajdú-Bihar megyeiek zászlaját — majd így folytatta: — Vigye el ez a staféta me-

gyénk ifjúságának szívből jövő harcos üdvözlét a Dolgozó If-júság Szövetsége első kongressz-usára! Ráírjuk erre a zászló-ra: fogadjuk a Pártnak és Rákosi Mátyásnak, hogy a kongresszusi megelőző néhány napon tovább jökezzük munkánkat a kongressz-us sikeréért!

Percekig zúgott a taps, betöl-tötte a teret Szálin, Rákosi él-tetés, majd a Hajdú-Bihar me-gyei ifjúság zászlajára sorban egymásután felkötötték szalag-jajukat a szervezetek. Innen a staféta a Vörös Hadsereg-úttá. A MINSZ-székházba ment, majd hétfőn reggel folytatta útját az Arany Bika elől indulva Hajdú-szoboszlón és Püspökladányon keresztülhaladva a magyar fő-város felé, hogy június 18-ara megyénk és a vidék dolgozó fia-talágának harcos üdvözlét vigye a hős lenini Komszomol példája nyomán megalakulando DISZ első országos kongresszu-sára...

Vidám vasárnap

Vasárnap délelőtt vidám matiné... Kerekében mutatják be a Vig film színházban az 'Aranykulcsoska' című szovjet mesefilmet...

RAJKIÁLLÍTÁS A PACSIRTA-UTCAI ISKOLÁBAN

Megnyit a Pacsirta utcai általános iskolában a rajz és kézműves kiállítás, rajzokat az iskola növendékei készítették...

KÉRJÜK A KÖZÖNSÉG KRITIKÁJÁT!

15-én nyitják meg a könyvnapokat Debrecenben

A múltban a könyvnap főcíme az volt: eladni az olvasó nyakába varrni a könyveket. Selejt-könyvek árthatnak, hazug színvonalatlan fércművek özöne zúdult az olvasókra és a vásárlóközönségre.

Rákosi Mátyás vezetésével azonban minden döntően megváltozott Magyarországon a dicsőséges Vörös Hadsereg felzárkódása óta. A győzelmes proletárdiktatúra új szabad élet lehetőségét nyitotta meg az egész magyar nép előtt.

meg a könyvnapot a Szilára könyvesbolt előtt felállított könyveskereskedés előtt a bejárt elhangzik, a dolgozókon az új olvasójáboron a sor, hogy kiválassza, elolvassa a könyvnap nagyzerű alkotásait, sőt ezen túl bírálójakkal szessen az új irodalom és könyvkiadás segítségére...

Itt a Tiszántúli Nagycirkusz

A közönségszórakoztató intézményeket is állították, így ebben az esztendőben már az Alami Nagycirkusz Tiszántúli Tár, szovjet látogatás Debrecenbe, hogy névös műsorral szórakoztassa a debreceni dolgozókat.

Két év a kiállításon

Vasárnap délelőtt vidám éneki volt hangos a Déri-tér. Kék- és pirosnyakkendőzött úttörők vonultak a múzeumba és 10 órakor kezdték venni az előadótérben a Gyermekváros úttörőinek műsoros előadását...

szia a most megnyitásra kerülő kiállításon. Nagy Jenő párttis üdvözlő beszéde után valamennyien átmentek a gazdagon berendezett kiállítási termekbe, ahol először a folyóóra kiállított izléses alumíniumrájába helyezték fényképek foltját...

dicsérik. De hasonló elismerést vívtak ki az általuk készített játékok is. Autók, tehének, lovak, sőt játékszobabereendezések is voltak egymás mellett és nagyon sok közülük büszkélkedte a 'Megrendevé' felirattal.

Megnyit a Déri Múzeum újjárendezett képtára

Vasárnap került sor a Déri Múzeum újjárendezett képtárának megnyitására, melyet Végvári Lajos, a Fővárosi Képtár igazgatója és Bartha László, a Fővárosi Képtár fiatal rendezője állítottak össze nagy műgonddal és a magyar festészet fejlődését megmutató csoportosításban.

Végvári Lajos, a Fővárosi Képtár igazgatója tartott beszédet a képtár megnyitásán: — A képművészet a szocializmus építésének sajátos formája — mondotta többek között. — Ezért rendezünk tárlatokat, ezért csoportosítjuk a meglévő képtárak anyagát, hogy a dolgozók világosan megismerhessék a fejlődés keresztmetszetét a magyar festőművészetben.

A KÖNYV NAP könyvei

LACISZ:

Zúg a vihar

Június 17-e ragyogó nap volt, csupa fény, meleg és virulás. Könnyű fehér felhők úsztak a magasban, az ég kékje olyan mély volt, hogy a festőnek, ha vásznára akarja vetni, keveretlen színt kellett volna felhasználnia. A folyóesatornát szegélyező fák lombja a víz felé borulva, tükröképével azt is üdözöldre festette.

— Maga is velük tart — kérdezte mérgesen a festőt. — Hat csak rajta, tessék! Kinek milyen az izlése. De az új felcsoportot össze fogják taposni, meglátja. Nem igen törődnek az ilyesmivel. — Mi az, Hugo? Maga sokat morgolódik újabban. — És Prammijek már indult is. Zandart nyersen utána szólott: — Talán táncoljak örömdombon, amiért szovjet tankok robotognak az utcáinkon? — Szovjet tankok? Igazán? Ejnye, Szauszum, hogy mi ez! Nem tudtuk! Gyereünk csak. — Forduljanak fel tankjaik, ká! Látni se akarom őket. — Zandart zsörtölődött meg egy darabig, de panaszos hangja elveszett, mint a légy zúmmogása a tengerzúgásban. — Az ajtó bezárult a vendégek mögött. Prammijek és Szauszum az emberáradattal együtt sodródott a közelgő vihar elé. A festő möhön elkapott és igyekezett agyába vésni minden arcot, mosolyt, mozdulatot. — A zöld őriások az élénkörös ötagú csillagokkal, lassan gördültek az újjongó tömeg középette. Mindenfelől virágot, egész virágbokrékat dobáltak rájuk. Így üdvözölte a nép a Vörös Hadsereget. Virág volt a tankvezetők sisakján, a parancsnokok karján és zubbonyán. És ha megállt a páncélszörményesek, a gyerekek felkapaszkodtak rá és bizalommal fogodzkodtak a har-

cosok kezébe. Ugy fogadták a bevonulókat, mintha valaki régesrégön várja a jó hírt és amikor végre megérkezik, első percben azt sem tudja, mit szóljon, mit tegyen, úgy eluralkodik rajta az öröm. Prammijek megszorította a szerkesztő karját. — Látod ezeket az arcokat? Nos, még mindig félsz az újót? Nem érzed a vihar tisztító erejét? — Szauszum szinte restelte megindultságát és igyekezett közömbös arcot vagni. — Előrevésznek bennünket nem hátra, annyiban bizonyos. Nem eserélnék most Ulmanisszal, se a herátaival! Hol van a híres 'menzati egység' — a nép órák alatt szellette és sarokba seperte az egész pókbálót, amit hat éven át szövegettek. — És hol a mesterségesen szított szovjetgyűlölet? Lám, hogy megnyilatkozik a nép igazi érzése, mielőtt lehet és szabad! Nézd, hogy köszöntik őket! Mint a rég nem látott testvér. De, hogyis látnak bennük idegent vagy éppenséggel ellenséget. Csak azok a vakszi, kastélybeli baglyok híheték, hogy átragasztják a népre a maguk gyűlöletét. A szél felborzolta a művész oroszlánsörényét. Felágaskodva, mosolygó arccal nézett szét a fejtenger fölött. Szasszeme egyszerűen megpillantotta Karl Zsubort. Nem is volt messze tőle. És mintha a mellette felvilágított arcot is ismerné. Igen, igen, az a szűkszávú munkás, akit egyszer festékért küldött hozzá Szilonijek. Odakiáltott neki: — Zsubur! — És feléjük intgetett. — Az nagysókára észrevette és valamit mondott a társának. Most Jurisz Rubensz is odament és csakhamar közel-lábbal odafurakodtak a festő mellé. Zsubur megszorította régen ly-

toit barátja kezét. Fogása kemény volt, mint a harapófogó. — Végre! — mondta kitoró örömmel. — Csakhogy ezt is megértük! Felvirradt a napunk, Prammijek. A te napod is, igaz? — A mi napunk, mindannyiunké! Hat hosszú éve várom. Még egy jó órahosszat álltak, járkáltak együtt, négyesben. Az emberek körülöttük élénken, hangosan beszéltek. Amnyi idő után először mondhatták ki nyíltan, felelem és óvatkodás nélkül, ami a begyökben volt. Már nem kellett halkítani a szót, suttogni és körülözni, hogy nincs-e besúgó a közelben. Ha akad esetleg, most annak kell eloldalogni, megbújni. Egyszer csak feltűnt az utcán Ulmanisz jólismert nagy gépkocsija. Ugyanaz, amely annyiszor vitte az elnököt vidékre, agitációs körutakra. Most is ott ül az elnök szánységével, mereven komoran, mintha csak a bukott rezsim megtestesülése lenne. A tömeg ráismer, ámul-bámul — mit keres ez itt? Miért veti sötét árnyékát az ünnepre? Eket akar verni a nép közé? Vagy talán vértanukoszortúra vágyik? Így akarja megszépíteni a történelem számára az erőszak összemolnó rendszerét? Hiába pillantott a vezér jobbra-balra, hiába várta, hogy üdvözöljék. Mások szebbnél szebb virágokat szórtak eleje a beszervezett nemzetőrlelőségek és farkaskölykök. Most beérte volna a legegyszerűbb mezei virágokkal, akár azzal az egy szálal is, ami a járvaszéli álló kislány kezében látott. De egyetlen kar sem lendült üdvözlésre, egyetlen virágszál sem jutott neki. Csak a rendőrök vetették észre ingadozó hálványuk megjelenését. Azok tisztelgettek, kiáltottak a derekukat. — Kotródj a tanyádra, kulák — mordult fel Jurisz Rubensz.

amikor az elnöki kocsik elgördült mellettük. — Az ünnepelés pedig folyt tovább. Aki csak tehetett, otthagya a munkát és az utcára sietett az újjongó nép közé. Nem jutott eszébe, hogy ebédelni kéne, nem törődtek a szomjúsággal, pedig forrón tűzött a júniusi nap. Az idő megállt, nem volt egyéb számukra, csak a nagy, sorsdöntő esemény. — Eljen a Vörös Hadsereg! — harsant fel újra meg újra a szeretet és barátság czerszavú kórusa. De azért itt-ott méregzöld ábrázatok mutatkoztak, a tegnap, a labukó nagy emberét. Az ő szívében porolycsapásként hangzott minden örömiáltás. A kisműló kigyó még marni próbált. Levasendörök rontottak a 'fűntetők közé, gyűlölettel eltorzult arccal, fölemelt korbáccsal. A korbács suhintott, lesújtott, aszsonyok és gyerekek sikoltottak. Most kövek repültek a rendőrök felé. Ez kellett nekik. Már varták. Lovások dördültek, golyók sziszegtek és még egyszer utoljára munkásszörjöl piroslott a rigai utca köve. Még egyszer utoljára, mert a mérgező golyó. De a nép torkon ragadta, kitérte megerőfogat és akkor reszketve, sziszegve tehetetlen dühében, visszabújt sötét lyukába. — Az újjongás elterjedt az egész városban. Az acélóriások, az ötagú csillaggal, lassú méltósággal hömpölyögtek tovább. Most motorzúgás hangzott a magasból — repülőrajok jöttek, egyik a másik után. Előbb alig látható pontok a kékségben, majd óriási madarak. Keringve szálltak és leereszkedtek a repülőterre. — Az ember, a lenyűgözött, elnyomott ember, végre felemelte fejét.

